

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

**Directie Bestuurlijke en
Juridische Zaken**

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Datum **~ 5 AUG. 2016**
Betreft Tweede deelbesluit Wob-verzoek woekerpolissen

Ons kenmerk
2016-0000113144

Uw brief (kenmerk)

Bijlagen: 3

Geachte heer

In uw brief van 19 april 2016, door mij ontvangen op 21 april 2016, hebt u op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) gevraagd om informatie inzake 'de woekerpolisaffaire' vanaf 1 januari 2014.

Op 12 mei jl. heeft over uw Wob-verzoek overleg met u en bij dit onderwerp betrokken ambtenaren plaatsgevonden op het ministerie van Financiën. Tijdens dit overleg hebt u uw verzoek nader toegelicht en hebt u aangegeven dat uw verzoek zo breed mogelijk dient te worden opgevat.

De ontvangst van uw verzoek is schriftelijk bevestigd bij brief van 19 mei 2016. In deze brief is tevens de beslistermijn met vier weken verdaagd. Aangegeven is dat het eerste deelbesluit, over de interne notities en memo's over dit onderwerp, binnen de verdaagde beslistermijn zal worden genomen. Zoals ook telefonisch aan u is medegedeeld op 21 juni jl., is het helaas niet mogelijk gebleken om binnen de verdaagde beslistermijn op uw verzoek te beslissen. Nadat een eerste inventarisatie van de documenten had plaatsgevonden, is na het overleg van 12 mei jl. begonnen met de inhoudelijk behandeling van uw verzoek, op grond van de door u gegeven nadere duiding. Op 28 juni jl. hebt u het eerste deelbesluit op uw verzoek ontvangen.

Bij brief van 8 juli 2016, door mij ontvangen op 11 juli 2016, hebt u mij in gebreke gesteld wegens het niet tijdig beslissen op uw verzoek. In een afzonderlijke beschikking zal ik terugkomen op de vergoeding voor niet tijdig beslissen.

Nadien is aan derde belanghebbenden gevraagd om een zienswijze. Aangezien de beslistermijn reeds verstreken was en het derhalve niet mogelijk meer was de beslistermijn voor het vragen van zienswijzen op te schorten, is de duur van de overschrijding van de beslistermijn nog toegenomen. Een belanghebbende heeft aangegeven bezwaar te hebben tegen openbaarmaking van document 23 uit bijlage 2.

Hierbij beslis ik over de brieven van en aan derden en e-mailwisselingen vanaf 1 januari 2014 over het onderwerp woekerpolissen.

Directie Bestuurlijke en
Juridische Zaken

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob. Voor de relevante Wob-artikelen verwijs ik u naar bijlage 1 bij het eerste deelbesluit.

Ons kenmerk
2016-0000113144

Inventarisatie documenten

Naar aanleiding van uw verzoek is een inventariserend onderzoek gedaan, waarbij in totaal 866 documenten zijn aangetroffen die op basis van zoekwoorden onder de reikwijdte van uw verzoek zouden kunnen vallen. Deze documenten zijn opgenomen in inventarislijsten, die als bijlage 1 (brieven), bijlage 2 (e-mails) en bijlage 3 (documenten van de Commissie Verzekeraars) bij dit besluit zijn gevoegd. In de documenten zelf en ook op de inventarislijsten heb ik mijn beoordeling in relatie tot het beschreven document en/of bepaalde onderdelen daarvan opgenomen op het document door vermelding van de toegepaste grond om het document of het desbetreffende onderdeel niet of slechts gedeeltelijk te verstrekken. In bijlage 3 is bovendien door middel van kleuren aangegeven welke documenten worden verstrekt (groen) en welke niet (rood). Voorts is in bijlage 3 nog een document toegevoegd dat bij het eerste deelbesluit nog niet was aangetroffen, maar daar wel bij had gehoord. Het gaat om document 107.

De toegepaste gronden worden hieronder nader toegelicht.

Beoordeling

Buiten het bereik van het verzoek

In documenten heb ik passages die buiten het bereik van uw verzoek vallen weggelakt onder vermelding van "valt buiten verzoek" of "NR/niet relevant". Het gaat om documenten of passages in documenten die gaan over andere onderwerpen dan waar uw verzoek op ziet. In de inventarislijst is op dezelfde manier ook aangegeven welke documenten buiten de reikwijdte van het verzoek vallen. Deze documenten bevatten weliswaar een of meer van de gebruikte zoekwoorden, maar bij inhoudelijke beoordeling bleken zij toch geheel buiten het onderwerp van uw verzoek te vallen. Overigens heeft u tijdens het gesprek op 12 mei jl. ook zelf aangegeven niet naar e-mails te zoeken waarin geen inhoudelijke informatie staat.

Vertrouwelijk aan de overheid verstrekte bedrijfs- en fabricagegegevens

Artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wob bepaalt dat het verstrekken van informatie achterwege blijft voor zover dit bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn medegedeeld. Onder bedrijfsgegevens moet blijkens bestendige jurisprudentie worden verstaan: al die gegevens waaruit wetenswaardigheden kunnen worden afgelezen of afgeleid met betrekking tot de technische bedrijfsvoering of het productieproces dan wel met betrekking tot de afzet van producten of de kring van afnemers of leveranciers. Cijfers of gegevens die de financiële bedrijfsvoering en financiële stromen betreffen, worden eveneens als bedrijfs- en fabricagegegevens aangemerkt.

In enkele documenten is sprake van gegevens die vallen onder deze weigeringsgrond. Deze gegevens of passages met deze gegevens zijn daarom gelakt met een beroep op deze weigeringsgrond.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Namen en andere persoonlijke gegevens, zoals e-mailadressen, heb ik onleesbaar gemaakt op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob. Dit doe ik om de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen te beschermen. Ik weeg het belang van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen namelijk zwaarder dan het algemene belang van openbaarheid. Waar in de documenten zaken zijn weggelakt zonder dat daarbij een specifieke verwijzing naar een van de weigergronden van de Wob is opgenomen, is sprake van deze weigergrond.

Directie Bestuurlijke en
Juridische Zaken

Ons kenmerk
2016-0000113144

Als belangrijke uitzondering op de toepassing van deze weigergrond heb ik de namen van personen die gelet op de aard van hun functie en werkzaamheden als publiek kenbare figuren kunnen worden aangemerkt niet weggelakt, te weten ambtenaren op DG-niveau en hoger en bestuurders van organisaties buiten de overheid. Deze uitzondering maak ik naar vast gebruik bij de behandeling van alle Wob-verzoeken die ik ontvang. Bij de belangenafweging met betrekking tot bedoelde publiek kenbare personen prevaleert voor mij het belang van de openbaarmaking van de betreffende gegevens, waarmee de transparantie van de besluitvorming wordt gediend.

Onevenredige benadeling

In bijlage 4 zijn documenten opgenomen die afkomstig zijn van de Commissie Verzekeraars (verder: Commissie). Deze Commissie heeft een opdracht meegekregen die breder was dan alleen het onderwerp woekerpolissen, maar ook dat onderwerp is door de Commissie in de beschouwingen betrokken. Uiteindelijk heeft het werk van de Commissie geresulteerd in een rapport, dat op 5 maart 2015 openbaar is gemaakt (zie

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financiële-sector/inhoud/commissie-verzekeraars/rapport-nieuw-leven-voor-verzekeraars>). Omdat ambtenaren van mijn ministerie het secretariaat van de Commissie hebben gevoerd en het archief van de Commissie blijkens het instellingsbesluit bij het ministerie van Financiën is ondergebracht, zijn de documenten van de Commissie aanwezig op mijn ministerie en ze zijn dan ook betrokken bij uw Wob-verzoek.

Bij de werkzaamheden van de Commissie behoorde ook het voeren van informele gesprekken met belanghebbenden uit de verzekeringssector. Bij die gesprekken is vertrouwelijkheid toegezegd. Van belang is dat het hier gaat om gesprekken met een beperkte groep personen (opgesomd in bijlage 3 bij het rapport), zodat het anonimiseren of samenvatten van de gespreksverslagen geen oplossing biedt om te voorkomen dat de verslagen tot individuen herleidbaar zijn. Openbaarheid van wat zij de Commissie hebben meegedeeld kan voor deze personen verstrekkinge gevolgen hebben. Aangezien de Commissie geen enkele bevoegdheid had om medewerking af te dwingen en zij deze personen slecht kon horen op basis van vrijwilligheid, zonder hen ook maar de minste bescherming te kunnen bieden over hetgeen zij zouden verklaren, heeft de Commissie hen vertrouwelijkheid toegezegd. Daarnaast is die vertrouwelijkheid niet alleen van wezenlijk belang voor die personen om vrijuit en zonder angst voor repercussies te kunnen spreken, maar ook voor de Commissie zelf, die er immers bij was gebaat om, zonder enige bevoegdheid op dit punt, zo goed en zo volledig mogelijk te worden geïnformeerd. Tot slot is het belang van de Staat gemoeid met vertrouwelijkheid van de werkzaamheden van een dergelijke commissie, omdat dat nodig is en blijft om ook in de toekomst dergelijk onderzoek te kunnen blijven uitvoeren. Om die

reden maak ik de gespreksverslagen niet openbaar op grond van artikel 10, tweede lid, onder g van de Wob. Op dezelfde grond maak ik ook andere passages uit documenten afkomstig van de Commissie niet openbaar.

Directie Bestuurlijke en
Juridische Zaken

Ons kenmerk
2016-0000113144

Persoonlijke beleidsopvattingen in documenten ten behoeve van intern beraad
Artikel 11, eerste lid, van de Wob bepaalt dat in geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, geen informatie wordt verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen. De onderhavige documenten betreffen interne notities en memo's van de Commissie die zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad en bevatten persoonlijke beleidsopvattingen. Ook gaat het om interne e-mails die zijn gewisseld tussen medewerkers van het ministerie van Financiën. De persoonlijke beleidsopvattingen heb ik uit de documenten verwijderd onder vermelding van "Art. 11 lid 1".

Bij e-mailwisselingen intern en met externen zijn diverse malen concepten bijgevoegd van documenten die later in hun finale vorm openbaar zijn gemaakt. Die concepten zijn opgesteld in het kader van intern beraad en de persoonlijke beleidsopvattingen die daarin zijn geuit hoeven op grond van het eerste lid van artikel 11 van de Wob niet openbaar te worden gemaakt. Uit de jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State volgt dat, indien er een openbare eindversie is, de daaraan ten grondslag liggende concepten niet openbaar hoeven te worden gemaakt met een beroep op artikel 11 van de Wob (ABRS 1 september 2011, ECLI:NL:RVS:2010:BN5701).

Toezichtvertrouwelijke informatie

Op grond van artikel 1, aanhef en onder b en c, van het Besluit bestuursorganen WNo en Wob is de Wob niet van toepassing op de toezichthouders, voor zover zij zijn belast met de werkzaamheden die voortvloeien uit dan wel verband houden met hun toezichtstaken. Die bepaling staat er aan in de weg dat ik informatie die onder mij berust maar van de toezichthouders afkomstig is, op verzoek van derden openbaar maak. Daarnaast geldt voor informatie bedoeld in de artikelen 1:42 en 1:89 van de Wet op het financieel toezicht (Wft) een zogeheten gesloten verstrekkingsstelsel. Dat stelsel laat alleen verstrekking toe aan in de Wft genoemde personen en instanties. Artikel 1:42 Wft ziet specifiek op de situatie dat de toezichthouders vertrouwelijke informatie verstrekken aan mij of een door mij aangewezen derde. Op informatie die onder deze bepaling valt is ingevolge het zevende lid van artikel 1:42 Wft de Wob niet van toepassing.

De Wft en het Besluit bestuursorganen WNo en Wob staan er derhalve aan in de weg dat ik buiten de in die wet geregelde gevallen om, informatie van de toezichthouders openbaar maak op verzoek van derden. Waar dit het geval is, is dit op de betreffende documenten aangegeven met "toezichtvertrouwelijk".

Uitgestelde openbaarmaking

Aangezien naar verwachting belanghebbenden bezwaar hebben tegen de openbaarmaking van de informatie uit document 23 van bijlage 2 vindt de feitelijke openbaarmaking van dit document niet eerder plaats, dan twee weken na dagtekening van deze beschikking, conform artikel 6, vijfde lid, van de Wob. Op deze wijze wordt aan deze belanghebbenden de mogelijkheid geboden om te proberen de openbaarmaking tegen te houden. Dit kan door het indienen van een

bezwaarschrift bij het Ministerie van Financiën en door daarnaast bij de rechtbank te verzoeken om, bij wijze van voorlopige voorziening, het onderhavige besluit tot openbaarmaking te schorsen. Indien binnen twee weken na dagtekening van dit besluit een bezwaarschrift is ingediend en een verzoek om voorlopige voorziening is gedaan, wordt de uitspraak van de voorzieningenrechter afgewacht, voordat tot daadwerkelijke openbaarmaking wordt overgegaan.

Directie Bestuurlijke en
Juridische Zaken

Ons kenmerk
2016-0000113144

Besluit

Gelet op het bovenstaande heb ik besloten de brieven van en aan derden en e-mailwisselingen die vallen onder het bereik van uw verzoek gedeeltelijk openbaar te maken. In de inventarislijst is per document aangegeven hoe ik de documenten beoordeel.

De stukken die met dit besluit voor een ieder openbaar worden, zullen op www.rijksoverheid.nl worden geplaatst.

U hebt verzocht om verstrekking van de documenten in digitale vorm. Gelijktijdig met deze brief en de inventarislijsten daarbij, die u op papier ontvangt, krijgt u per e-mail ook alle documenten in pdf-vorm toegezonden.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN FINANCIËN,
namens deze,

mr.dr. G.A.C.M. van Ballegooij

De ~~pl~~y. Directeur Bestuurlijke en Juridische Zaken

Deze brief is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Op grond van die wet kunt u tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan de minister van Financiën, ter attentie van de directie Bestuurlijke en Juridische Zaken, Postbus 20201, 2500 EE Den Haag. Het bezwaarschrift dient te worden ondertekend en dient ten minste het volgende te bevatten:

- a. naam en adres van de indiener;
- b. de dagtekening;
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar zich richt;
- d. een opgave van de redenen waarom u zich met het besluit niet kunt verenigen.